

Työolobarometri 2021

Jatkuvan oppimisen teemoja

20.5.2022 Jatkuvan oppimisen seurantaryhmä
Maija Lyly-Yrjänäinen

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Kyselytutkimus palkansaajien työoloista

- Kyselyyn vastasi 1 899 palkansaajaa, joiden viikkotyöaika on vähintään 10 tuntia, vastausosuus on noin 78 % netto-otoksesta
- Kyselyyn voi vastata joko verkossa (56 %) tai puhelimitse (44 %)
- Tilastokeskus vastasi aineistonkeruusta, aineisto kerättiin 9.8.-14.10.2021
- Aineiston rakenteen vinoumaa on korjattu painokertoimilla ja tiedot voidaan yleistää koskemaan työssä olevia palkansaajia Suomessa
- ... mutta vuoden 2021 tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien barometrien kanssa tutkimuksen menetelmämuutosten takia.

Miltä vastaajajoukko näyttää?

Taustamuuttajat	1992		2000		2010		2021	
	N=880	100 %	N=1166	100 %	N=1053	100 %	N=1899	100 %
Koko aineisto								
Sukupuoli								
miehet	433	49 %	564	48 %	568	54 %	956	50 %
naiset	447	51 %	602	52 %	485	46 %	943	50 %
Ikäryhmä								
18-24	67	8 %	136	12 %	88	8 %	87	5 %
25-34	231	26 %	286	25 %	231	22 %	357	19 %
35-44	287	33 %	320	27 %	238	23 %	461	24 %
45-54	229	26 %	315	27 %	294	28 %	519	27 %
55+	66	8 %	109	9 %	202	19 %	475	25 %
Koulutusaste								
ei perusasteen jälkeistä koulutusta/tieto puuttuu					143	14 %	94	5 %
keskiaste					494	47 %	775	41 %
alin korkea-aste					155	15 %	210	11 %
alempi korkeakoulu					135	13 %	423	22 %
ylempi korkeakoulu					113	11 %	357	19 %
tutkijakoulutus					13	1 %	40	2 %
Sosioekonominen asema								
ylemmät toimihenkilöt	164	19 %	258	22 %	313	30 %	694	37 %
alemmat toimihenkilöt	339	39 %	435	37 %	408	39 %	756	40 %
työntekijät	364	41 %	417	36 %	330	31 %	446	24 %
tieto puuttuu	13	1 %	56	5 %	2	0 %	3	0 %
Sektorit								
teollisuus, rakentaminen ym.	275	31 %	331	28 %	254	24 %	400	21 %
yksityiset palvelut	275	31 %	403	35 %	452	43 %	870	46 %
valtio	89	10 %	74	6 %	80	8 %	148	8 %
kunnat	216	25 %	277	24 %	237	23 %	438	23 %
muu/tieto puuttuu	25	3 %	81	7 %	30	3 %	43	2 %
Työpaikan koko								
1-9					275	26 %	381	20 %
10-49					422	40 %	733	39 %
50-200					213	20 %	403	21 %
200+					140	13 %	365	19 %
tieto puuttuu					3	0 %	17	1 %

Pitkän aikavälin muutoksia palkansaajien rakenteessa:

- ikääntyminen
- koulutustason nousu
- enemmän ylempiä toimihenkilöitä, vähemmän työntekijöitä
- vähemmän teollisuudessa, enemmän yksityisissä palveluissa

Syksy 2021: Jatkuva oppiminen

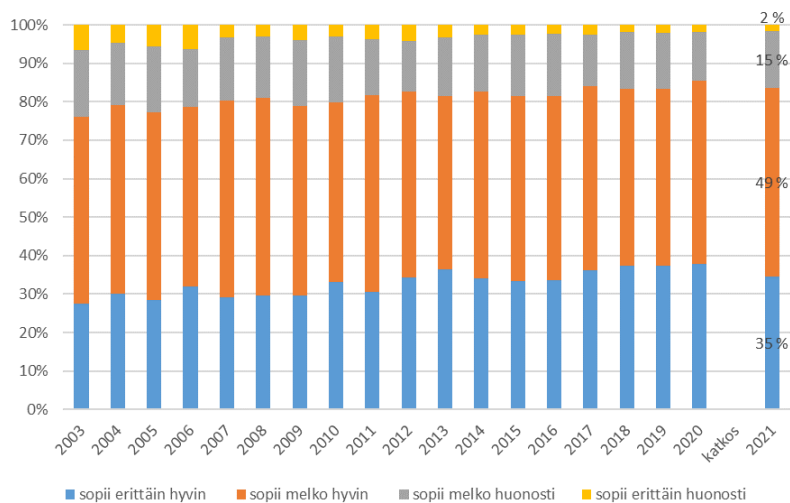
- ✓ Osaamisen kehittymistä ja uusien työtapojen kokeilemistä tukeva kulttuuri työpaikoilla
- ✓ Osallistuminen työnantajan tarjoamaan koulutukseen ja opiskelu työssä itsenäisesti ja ohjatusti
- ✓ Ajan riittävyys osaamisen kehittämiseen sekä osaamisen kehittäminen uusia tehtäviä ajatellen
- ✓ Näkemyksiä työllistymisen mahdollisuuksista ja muista toimista, jos työttömyys sattuisi

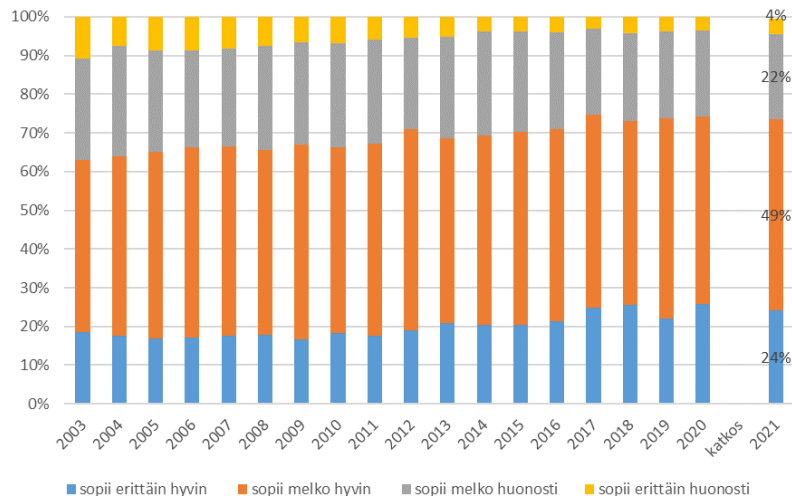
Voi oppia uutta & kokeilla: trendit ovat ylöspäin

Työpaikka on sellainen, että siellä voi oppia koko ajan uusia asioita

Työpaikka on sellainen, että siellä kannustetaan kokeilemaan uusia asioita

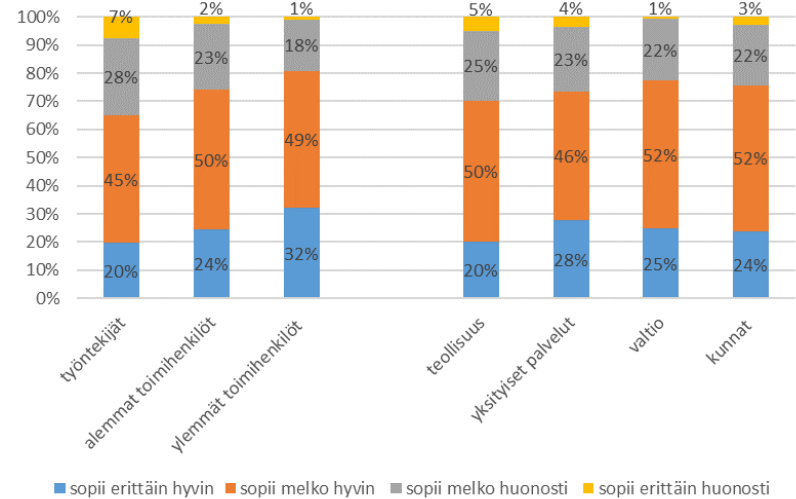
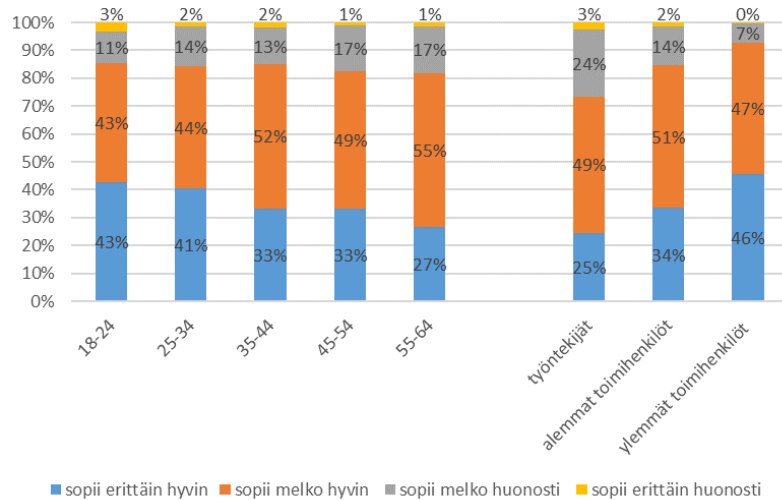

Voi oppia uutta & tuetaan yhdessä oppimista: ikä ja sosioekonominen ryhmä erottelevat

Työpaikka on sellainen, että siellä voi oppia koko ajan uusia asioita

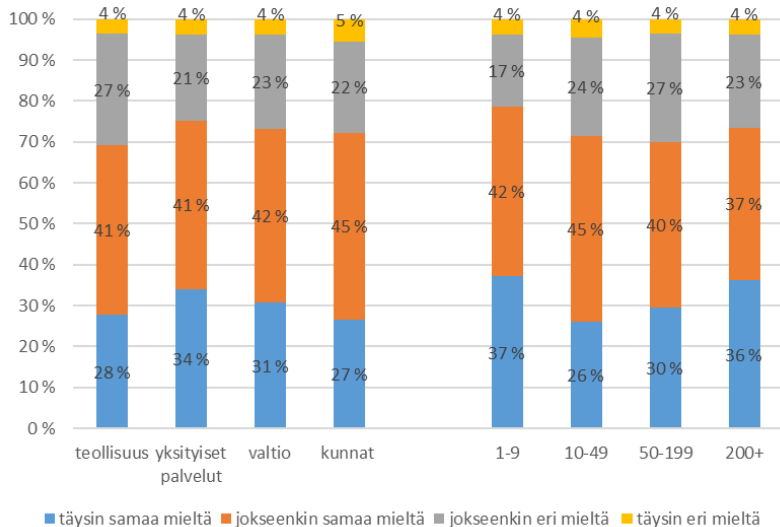
Työpaikka on sellainen, että siellä tuetaan yhdessä oppimista

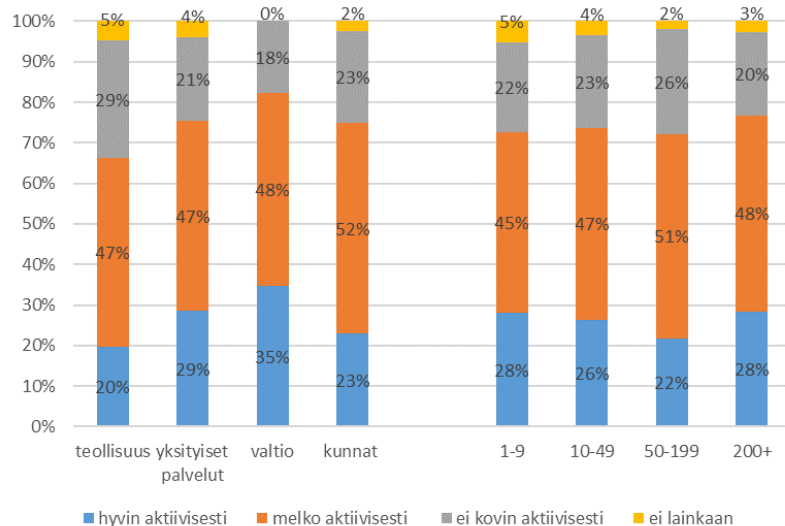
Uusien työtapojen kokeileminen & vaikuttaminen osaamisen ja taitojen kehittämiseen: yksityiset palvelut ja valtio muita edellä

Työpaikalla kokeillaan rohkeasti uusia työn tekemisen tapoja

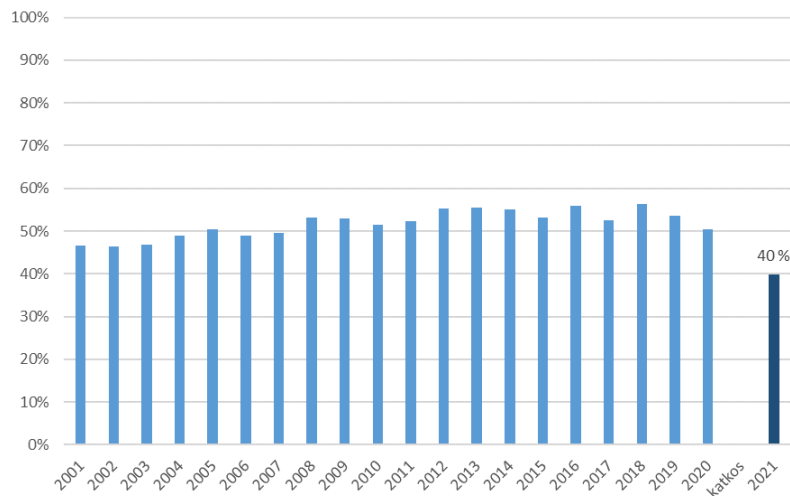
Työpaikalla vaikutetaan osaamisen ja ammattitaidon kehittämiseen

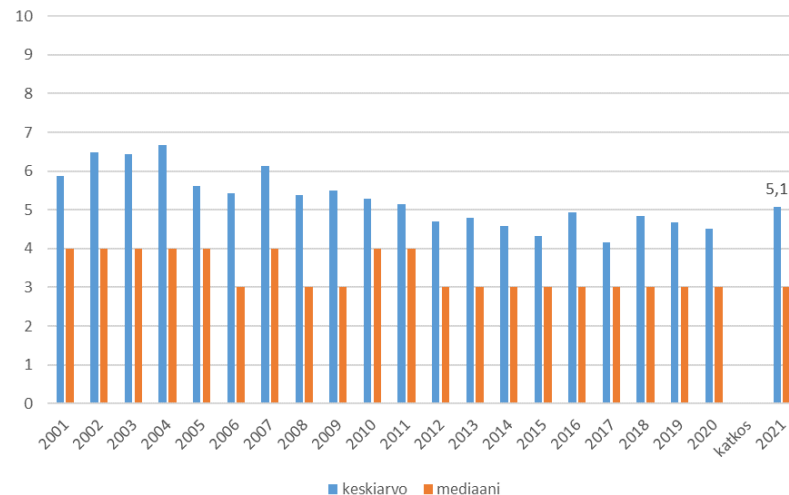
Työnantajan tarjoamaan koulutukseen osallistuminen on kääntynyt viime vuosina laskuun

Työnantajan kustantamaan koulutukseen osallistuminen viimeisen 12 kk aikana

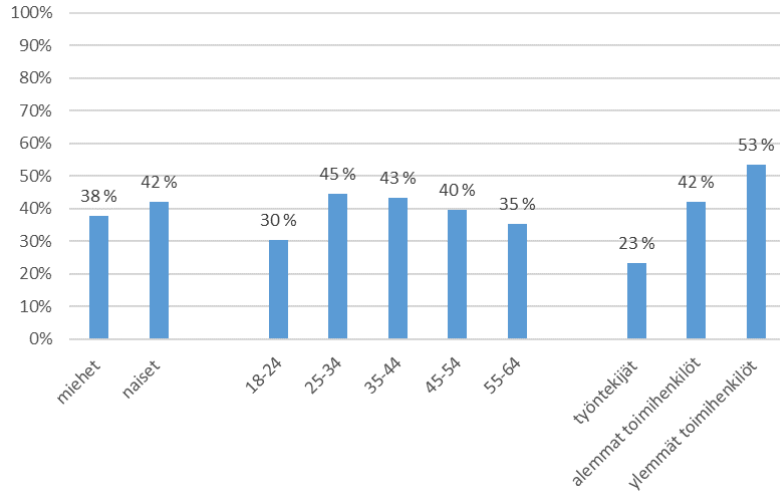
Koulutukseen käytettyjen työpäivien lukumäärä viimeisen 12 kk aikana

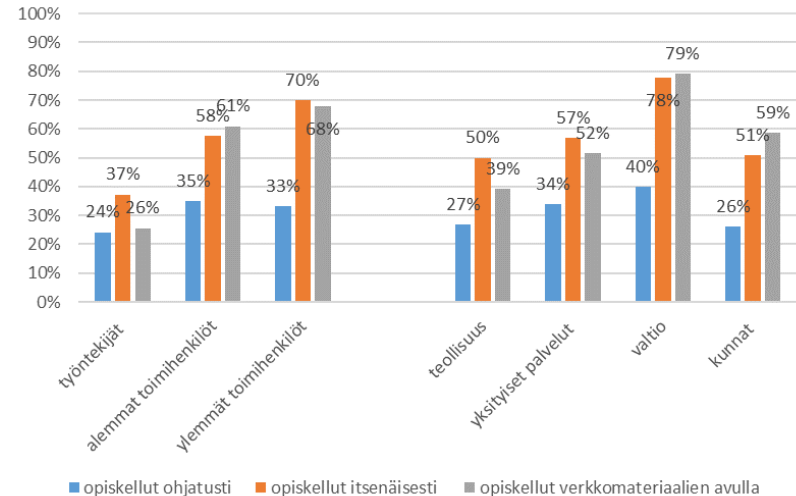
Työnantajan kustantamaan koulutukseen ja muuhun opiskeluun osallistuvat varsinkin keskimmäiset ikäryhmät, toimihenkilöt ja valtion palkansaajat

Työnantajan kustantamaan koulutukseen osallistuminen viimeisen 12 kk aikana

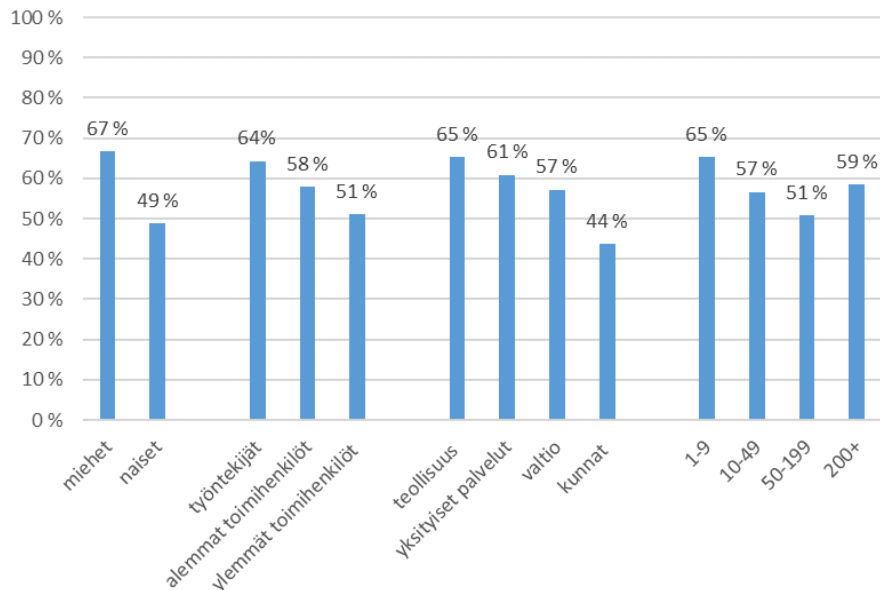
Opiskelu työssä ohjatusti, itsenäisesti ja verkkomateriaalien avulla viimeisen 12 kk aikana

Kenellä on riittävästi aikaa oman osaamisen kehittämiseen?

Riittävästi aikaa työssä oman osaamisen kehittämiseen

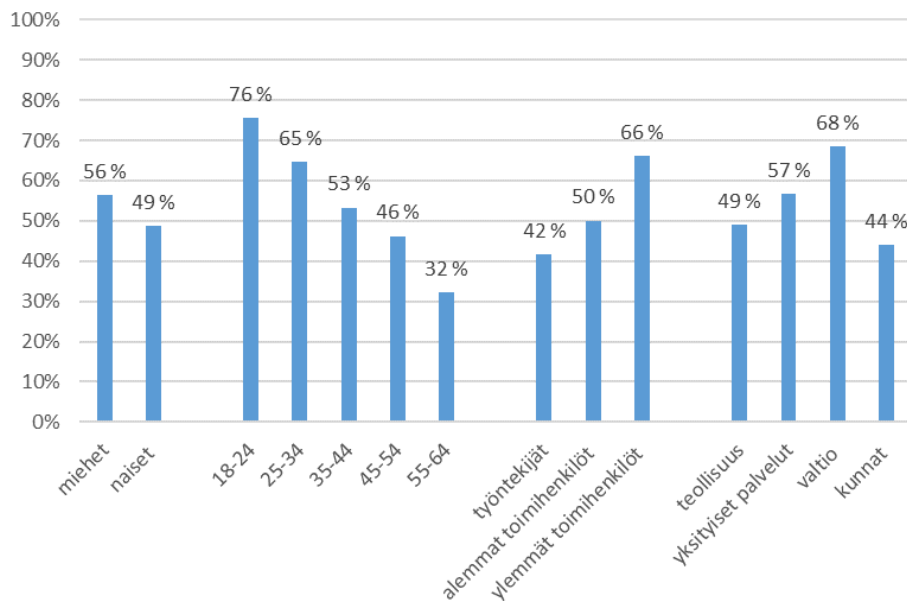

Ajan puute vaivaa eniten naisia, ylempiä toimihenkilöitä sekä kuntasektorilla työskenteleviä – silti ylemmät toimihenkilöt osallistuvat eniten koulutukseen ja opiskelevat itsenäisesti ja verkkomateriaalien avulla. Naisvaltaisella kunta-alalla kiire näyttää olevan kriittinen este osaamisen kehittämiseen.

Etenkin nuoret, ylemmät toimihenkilöt sekä valtion palkansaajat kehittävät taitojaan myös uusia tehtäviä ajatellen

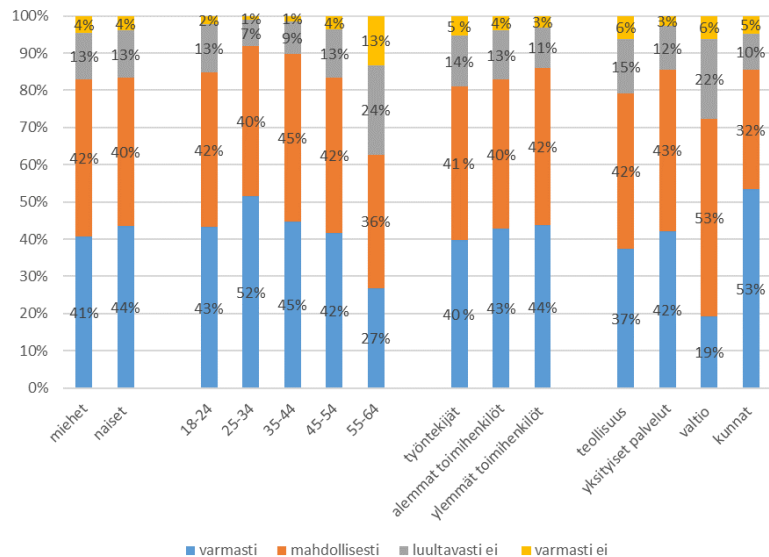
Taitojen ja osaamisen kehittäminen viimeisen 12 kuukauden aikana niin, että voisi tulevaisuudessa työskennellä uusissa tehtävissä

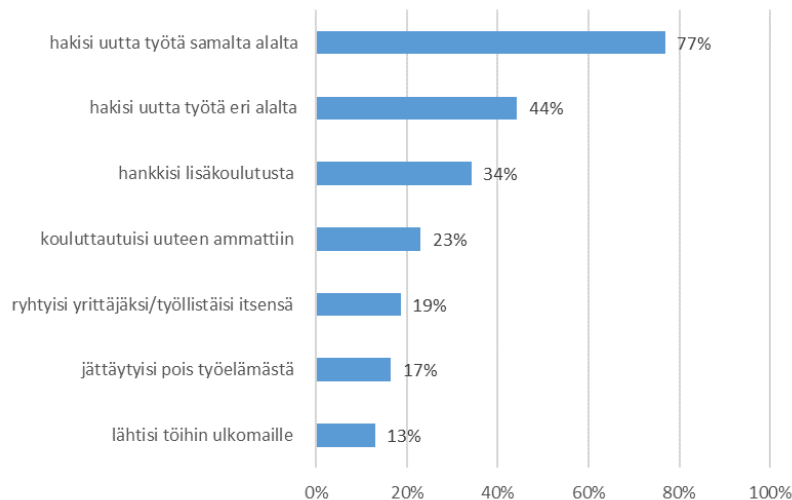
Työttömyyden sattuessa useimmat arvioivat työllistymismahdollisuutensa hyviksi

Usko uuden koulutusta ja työkokemusta vastaavan työn löytämiseen

Toimenpiteet, joita harkitsisi, jos jäisi työttömäksi

Yhteenvetoa

- Työpaikoilla suhtaudutaan entistä useammin myönteisesti oppimiseen ja kokeilemiseen. Koulutukseen osallistuminen työajalla on viime vuosina vähentynyt. Itsenäinen opiskelu työssä on yleisempää kuin koulutukseen osallistuminen. Runsaalla puolella palkansaajista on riittävästi aikaa osaamisen kehittämiseen ja noin puolet on kehittänyt osaamistaan myös uusia tehtäviä ajatellen.
- Palkansaajaryhmien välillä on suuria eroja jatkuvan oppimisen kysymyksissä. Etenkin ikä ja sosioekonominen asema erottelevat. Vanhimmat ikäryhmät ja työntekijäammateissa olevat kehittävät osaamistaan paljon muita vähemmän.
- Työnantajasektoreista valtion palkansaajat kokevat, että osaamisen kehittämisen kysymykset ovat työpaikalla paljon esillä ja valtiolla työskentelevät myös kehittävät osaamistaan eniten. Yksityisissä palveluissakin on keskimääräistä vahvempi osaamisen kehittämisen ja kokeilemisen kulttuuri. Teollisuuden palkansaajilla näkemykset ovat monesti kielteisimmät. Kunta-alalla osaamisen kehittämiselle on vaikea löytää aikaa.

Vuosina 2023 ja 2024 on tulossa runsaasti uusia tietoja aikuisten taidoista ja jatkuvasta oppimisesta

- Työolobarometri 2022 tehdään jälleen syksyllä
 - palkansaajien työpaikalla ja työssä tapahtuva oppiminen
- Aikuiskoulutustutkimuksen 2022 haastattelut ovat parhaillaan käynnissä
 - aikuisväestön koulutukseen osallistuminen, oppiminen, koulutushalukkuus ja -tarpeet, opiskelukäsitykset ja osallistumisen esteet sekä aikuisten kielitaidot
- Kansainvälisen aikuistutkimuksen (PIAAC) tiedonkeruu alkaa syksyllä 2022 (kestää keväälle 2023)
 - aikuisväestön luku- numero- ja ongelmanratkaisutaidot sekä taustatietoja mm. koulutuksesta, työstä ja vapaa-ajalla ja työssä käytettävistä taidoista ja osaamisesta
- MEADOW-tutkimus 2021-2022
 - työnantajien ja työntekijöiden näkemyksiä osaamisen kehittämisestä yli 10 henkilön työpaikoilla

Kiitos!

maiya.lyly-yrjanainen@gov.fi

p. 029 504 7297